

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

ДО ВЕБЗАСТОСУНКУ З ВИВЧЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

**Тексти до аудіозаписів
та ключі до завдань**

**Автори: Лариса Біденко
Ольга Жулавська
Світлана Тарасенко**

Contents

ЗМІСТ

	Стор.
Розділ 1. Говори вільно: свобода слова та її межі.....	3
Урок 2. Правда чи маніпуляція: фейкові новини та медіаграмотність.....	6
Розділ 3. Приєднуйтесь: Громадянська активність та участь молоді.....	10
Розділ 4. Ми та Вони (про стереотипи, ідентичність та інклюзію).....	13
Розділ 5. Влада та протест (про демократію, активізм та інакомислення).....	18
Розділ 6. Цифровий «Ти».....	22
Розділ 7. Зелені діалоги: екологічне громадянство.....	26
Розділ 8. Справедливість у наших руках: справедливі дії у повсякденному житті.....	30
Розділ 9. Коли культури стикаються: міжкультурна комунікація та конфлікт	34
Розділ 10. Твій голос — твоя сила.....	38

РОЗДІЛ 1

ГОВОРИ ВІЛЬНО: СВОБОДА СЛОВА ТА ЇЇ МЕЖІ

Передісторія

Ви є учасником FreeVoice, загальноєвропейської молодіжної медіаініціативи, в рамках якої студенти створюють подкасти про демократичні цінності.

У Новаленді студента відсторонили від навчання за публікацію суперечливих думок в Інтернеті. Університет наполягає на тому, що це була мова ворожнечі. Студент стверджує, що це свобода висловлювати власні думки.

Ваше завдання полягає у визначенні меж свободи слова, де закінчуються права і починаються обов'язки. Також вам потрібно буде створити 3-5-хвилинний подкаст про межі свободи слова.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІЮВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	A	B	A	B

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
C	A	D	B	E

2. Заповніть пропуски правильною формою прикметника, узгоджуючи його з іменником у роді, числі та відмінку, використовуючи слова зі списку.

Відповіді:

1. Цікавий.
2. Складним.
3. Відомим.
4. Детальну.
5. Сучасними.
6. Важливі.

ЗАМОК І

Код: 4 7 2 1

А.ІІІ. АУДІЮВАННЯ

1. Прослухайте текст «Переваги свободи слова».

Переваги свободи слова

Свобода слова є важливою складовою частиною суспільства двадцять першого століття. В Інтернеті вона дає людям можливість відкрито висловлювати свої думки та ідеї. Завдяки цьому люди можуть обговорювати важливі теми, дізнаватися нову інформацію та навчатися.

Соціальні мережі допомагають швидко поширювати новини і об'єднувати людей з різних країн. Свобода слова також дозволяє говорити про проблеми і вирішувати їх.

Але важливо використовувати свободу слова відповідально. Люди повинні поважати інших і не поширювати неправдиву інформацію. Тільки тоді свобода слова приносить користь суспільству.

2. Прослухайте текст «Переваги свободи слова» ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	B	A	B	A

3. Прослухайте текст «Межі свободи слова».

Межі свободи слова

Свобода слова є важливим правом людини, але вона має свої межі. В Інтернеті люди можуть писати багато різних думок, але не всі повідомлення є прийнятними.

Наприклад, не можна ображати інших людей або використовувати мову ненависті. Такі повідомлення можуть викликати конфлікти і нашкодити іншим.

Соціальні мережі встановлюють правила, щоб контролювати поведінку користувачів. Якщо люди порушують ці правила, їхні повідомлення можуть бути видалені.

Тобто, свобода слова є правом висловлювати свої думки у межах відповідальності щодо поширення інформації.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
C	C	C	C	B

ЗАМОК II

Ключі до відповідей:

1 – C, 2 – B, 3 – A, 4 – D

Код: **C B A D**

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

I. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1 – B, 2 – C, 3 – C, 4 – B, 5 – C

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски. Вживайте дієслівні форми на -но, -то.

Ключі до відповідей:

1. Перевірено.
2. Написано.
3. Видалено.
4. Підготовлено.

5. Поширено.

2. Доповніть текст, використовуючи правильну форму слова в дужках.

Ключі до відповідей:

1. Опубліковано.
2. Поширено.
3. Прийнято.
4. Встановлено.
5. Підготовлено.
6. Пояснено.
7. Видалено.
8. Оновлено.

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

1. Перевірено
2. Поширено
3. Встановлено
4. Підготовлено
5. Видалено
6. Оновлено

В. III. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте аудіо «Пост студентки».

Пост студентки

У Канаді студентка написала пост про нову політику університету. Деякі користувачі залишали образливі та провокативні коментарі, інші підтримували її думку. Модератори швидко втрутилися: нагадали про правила ввічливого спілкування та додали посилання на офіційний кодекс поведінки університету.

Студенти виправили свої коментарі, і дискусія стала спокійнішою та конструктивнішою. Цей кейс показує, що свобода слова існує, але обговорення має відбуватися з повагою до інших і дотриманням правил комунікації.

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

- 1 - С, 2 - В, 3 - С, 4 - В, 5 - А

3. Прослухайте текст «Черепahi, що зникли».

Черепahi, що зникли

У 2021 р. було опубліковано статтю про зникнення черепах на невеликих прибережних островах. У статті було проаналізовано місцеву політику з охорони природи. Деякі люди поширювали чутки, що черепах вже немає, але журналістка перевірила всі дані: спостереження вчених, звіти екологів та фото з островів. Суд видав журналістці попередження щодо поширення недостовірної інформації. Міжнародні організації підтримали її, бо вона використовувала перевірені факти.

ЗАМОК IV

Ситуація 1

Правильна відповідь: В

Ситуація 2

Правильна відповідь: В

Ситуація 3

Правильна відповідь: В

Код: ВВВ

РОЗДІЛ 2

ПРАВДА ЧИ МАНІПУЛЯЦІЯ: ФЕЙКОВІ НОВИНИ ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Передісторія

Ви — студент/студентка Erasmus+ в університеті Новаленду та член/членкиня Комітету з академічної доброчесності. У неділю ввечері, за 15 годин до проміжних іспитів, студентські чати заповнюються скриншотами нібито «правильних» відповідей до екзаменів із трьох дисциплін. Проректор терміново скликає засідання: якщо витік справжній, іспити доведеться перенести й розпочати масштабну перевірку; якщо це фейк, потрібно швидко це довести, щоб уникнути паніки та втрати довіри.

Під час перевірки ви виявляєте невідповідності: «відповіді» містять теми, яких немає в силабусах, а викладачі підтверджують, що справжні запитання будуть іншими. Однак тисячі студентів уже повірили в неправдиву інформацію. До 8:00 ранку понеділка університет має з'ясувати, чи це фейк, відновити довіру та забезпечити чесне проведення іспитів.

СЕКЦІЯ А. ЧИТАННЯ, СЛОВНИК ТА АУДІЮВАННЯ: Правда чи маніпуляція

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1. А
2. В
3. А
4. А
5. А

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. З'єднайте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1. Фейкові новини - В
2. Соціальні мережі - А
3. Перевірка фактів - D
4. Джерело інформації - С
5. Дезінформація - Е

2. Заповніть пропуски відповідним словом/словосполученням зі списку. Слів більше, ніж пропусків.

Ключі до відповідей:

- 1 – чутка
- 2 - неправдиву

- 3 - фотофальсифікацію
- 4 - перевірку фактів
- 5 - фейкові новини

ЗАМОК I

Код: 6385

А.ІІІ. АУДІЮВАННЯ

1. Прослухайте текст «Як навчити студентів розпізнавати фейкові новини?». Як ви думаєте, хто повинен зупиняти поширення фейкових новин: соціальні мережі, журналісти чи безпосередньо люди? Чому?

Як навчити студентів розпізнавати фейкові новини? Практичний підхід

Сьогодні в Інтернеті дуже легко створювати і поширювати інформацію. Унаслідок цього фейкові новини стали великою проблемою. Дослідження показало, що багатьом учням важко відрізнити правдиві новини від неправдивих. Їм також важко зрозуміти, чи фото чи відео справжні. Тому важливо вчити студентів правильно працювати з інформацією. Для цього можна використовувати 5 С.

Перше — це контекст. Треба дивитися, коли текст був написаний, і хто його опублікував. Друге, довіра. Треба думати, чи можна довіряти сайту, або автору. Третє, структура. Треба звертати увагу на те, як написаний текст. Це факт чи думка? Четверте — перевірка. Треба перевіряти інформацію в різних джерелах. П'яте, порівняння. Треба читати різні джерела і дивитися на різні думки. Ці навички допомагають краще розпізнавати фейкові новини і вчать критично мислити.

2. Прослухайте ще раз текст «Як навчити студентів розпізнавати фейкові новини». Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

- 1 – А
- 2 – В
- 3 – А
- 4 – А
- 5 – А

3. Прослухайте текст «Стратегії кризової комунікації для боротьби з неправдивою інформацією».

Стратегії кризової комунікації для боротьби з неправдивою інформацією

Сьогодні неправдива інформація дуже швидко поширюється в Інтернеті. Унаслідок цього організації можуть мати значні проблеми. Вони повинні зберігати довіру людей. Під час кризи організація повинна діяти швидко, говорити правду й надавати чітку інформацію. Краще сказати, що ми знаємо про цю ситуацію і зараз її перевіряємо, ніж мовчати. Також важливо бути відкритими. Якщо організація чесно говорить, що вона вже знає, а що ще перевіряє, люди їй більше довіряють. Спочатку організація повинна повідомити своїх працівників і студентів.

Соціальні мережі теж важливі, бо там інформація поширюється дуже швидко. Усі офіційні повідомлення повинні бути однаковими. Організація також повинна мати план дій на майбутнє.

4. Виберіть правильну відповідь - А, В, С або D

Ключі до відповідей:

- 1 – В
- 2 – С
- 3 – В
- 4 – С
- 5 – А

ЗАМОК II

Ключі до відповідей:

- 1 С
- 2 А
- 3 В
- 4 D

Код: CABD

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D:

Ключі до відповідей:

- 1 - В
- 2 - С
- 3 - С
- 4 - В
- 5 - С

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски. Перепишіть виділену частину речення, використовуючи іменник у множині:

Ключі до відповідей:

- 1. Три книги
- 2. Чотири вікна
- 3. Багато дерев
- 4. Десять студентів
- 5. Дві машини

2. Доповніть текст, використовуючи правильну форму слова в дужках.

Ключі до відповідей:

- 1. Студенти
- 2. Іспити
- 3. Розклади
- 4. Джерелах
- 5. Викладачів

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

- 1. Звинувачення
- 2. Перевірити

3. Поширення
4. Довіра
5. Створена
6. Відповідальність

В.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте подкаст «Медіаграмотність у цифрову епоху». Під час прослуховування подумайте, які чотири важливі частини медіаграмотності були зазначені.

Медіаграмотність у цифрову епоху

Сьогодні ми щодня читаємо багато інформації в Інтернеті. Це можуть бути новини, повідомлення в соцмережах, електронні листи або сайти. Тому важливо розуміти, яка інформація є правдивою. Це називається медіаграмотність. Вона допомагає людям правильно працювати з інформацією. Медіаграмотність має чотири важливі частини. Перша — знаходити інформацію в надійних джерелах. Друга -аналізувати повідомлення і думати, як воно створене. Третя — оцінювати інформацію та перевіряти, чи можна їй довіряти. Четверта — створювати власні повідомлення відповідально.

Усі ці частини працюють разом. Вони допомагають знаходити правдиву інформацію, перевіряти факти і не поширювати фейки. Медіаграмотність дуже важлива сьогодні. Вона допомагає людям краще розуміти інформацію.

2. Прослухайте подкаст ще раз і виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Правильні відповіді:

- 1 – В
- 2 – В
- 3 – А
- 4 – С
- 5 – А

3. Прослухайте подкаст «Коли починається криза: перша важлива година відповіді організації» і подумайте що найважливіше для організації в першу годину кризи?

Коли починається криза: перша важлива година відповіді організації

Уявіть ситуацію: університет дізнається, що в соцмережах поширюється неправдива інформація про іспити. Багато людей швидко дізнаються про цю новину. Батьки хвилюються, студенти пишуть коментарі, журналісти ставлять запитання. У такій ситуації перша година дуже важлива. Організація повинна діяти швидко. Люди не чекають, що університет одразу знатиме всі відповіді, але вони хочуть бачити, що університет знає про проблему й уже почав діяти. Якщо університет мовчить, люди можуть подумати, що йому байдуже або що він щось приховує. Тому краще швидко сказати: «Ми знаємо про цю ситуацію. Ми вже перевіряємо інформацію. Ми повідомимо більше пізніше».

Такий підхід демонструє турботу, відповідальність і спокійну реакцію.

ЗАМОК IV

Правильні відповіді:

1. Перевір джерела
2. Говоріть чітко
3. Визнавайте невпевненість

Код: П Г В

РОЗДІЛ 3

ПРИЄДНУЙТЕСЬ: ГРОМАДЯНСЬКА АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ МОЛОДІ

Передісторія

Ви є членом міжнародної студентської організації CivicSpark, яка сприяє посиленню громадянської активності молоді в Європі. Університет Новаленд розпочав великий громадянський проект, запропонований студентами. Але бажаючих небагато, оскільки громадянська активність молоді зменшується. Адміністрація університету вважає, що не потрібно фінансувати проект, якщо активність студентів не зросте. Ваша мета – розробити та представити програму посилення громадянської активності студентів, яка допоможе вирішити цю проблему.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	А	А	В	А

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
D	E	A	B	C

2. Заповніть пропуски правильною формою прикметника, узгоджуючи його з іменником у роді, числі та відмінку, використовуючи слова зі списку.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
громадянську активність	громадянський рух	має право	закликом до дії	інформаційно-просвітницької

ЗАМОК І

Код: [7 2 0 1]

А.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте «Знайди себе і зміни світ на краще».

Знайди себе і зміни світ на краще

Емма – школярка. Вона вчиться у 10-му класі. Але ще не впевнена, ким вона хоче бути та чим хоче займатися в дорослому житті. Емма знає, що хотіла щось змінити, зробити щось корисне у своєму житті.

Дівчина довго думала, що може бути цікавим для її однокласників, і вирішила зосередити увагу на тому, що люди мають нерівні можливості доступу до цифрових технологій. І це має свої наслідки. Тому Емма захотіла поділитися своїми думками з тими, кому цікава ця тема.

Вона створила форум, який привернув увагу понад 150 студентів та 8 фахівців, які взяли участь у заході.

На молодіжному саміті вона зосередилася на проблемі цифрової нерівності та недостатньому доступі до інструментів штучного інтелекту в школах із обмеженим фінансуванням. Прагнучи підтримати інклюзію, Емма організувала семінари з програмування для дівчат і запровадила наставництво для учнів з інвалідністю. Вона радить іншим починати з малого, робити конкретні кроки та співпрацювати з однодумцями, щоб досягти реальних результатів.

2. Прослухайте текст «Знайди себе і змieni світ на краще» ще раз. Дайте ствердну А (Так) або заперечну В (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	A	A	A	B

3. Прослухайте аудіозапис «Молодіжний громадянський рух? — Ваш посібник з громадянських прав».

Що таке молодіжний громадський рух?

Молодіжний громадський рух – це форма громадської активності молодих людей (зазвичай від 14 до 35 років), спрямована на захист їхніх спільних прав, свобод та інтересів, а також на участь у суспільному житті. Молодіжний рух є важливим способом залучення молоді до розвитку суспільства.

Молодіжний рух існує як організовано (молодіжні організації), так і неформально. Він може охоплювати різні сфери діяльності: громадянську, культурну, освітню, екологічну, спортивну, волонтерську тощо.

У минулому молодь брала участь у маршах, акціях і протестах за громадянські права. Молоді активісти часто стикалися з небезпекою, зокрема із насильством або ув'язненням.

Сьогодні молодіжний громадський рух може мати багато форм:

- мітинги та протести;
- кампанії в соцмережах;
- волонтерські проекти;
- освітні та просвітницькі заходи.

Соціальні мережі допомагають молоді залучити більше людей і пришвидшити організацію заходів. Молодь швидше реагує на виклики часу, пропонує нові ідеї, нестандартні підходи, сприяє демократичним і культурним змінам. Через такі організації молоді люди можуть колективно озвучувати свої проблеми (зокрема в галузях освіти, екології, дозвілля) та впливати на ухвалення рішень органами влади. Отже, молодіжний рух є рушійною силою розвитку суспільства, адже саме молодь формує його майбутнє.

4. Виберіть правильну відповідь — А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	C	B	C	C

ЗАМОК II

Ключі:

1-С; 2-А; 3- D; 4- В

Код: C A D B

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

І. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь – А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	C	B	D	C

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Вставте на місці пропусків правильні дієслівні форми.

Список слів: ми, я, він, вона, ти.

Ключі до відповідей:

1.	2.	3.	4.	5.
відвідувати	контактують	покращити	підписують	беруть

2. Доповніть речення **ОДНИМ** словом, похідним від слова в дужках. Зверніть увагу на граматичну форму.

Ключі до відповідей:

1.	2.	3.	4.	5.
активність	участь	участі	інституційних	впевненість

ЗАМОК ІІІ

Ключі до відповідей:

1	2	3
повинні	варто	можете

Код: ПВМ

В. ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Хто вчить молодь громадянському обов'язку».

Хто вчить молодь виконувати громадянський обов'язок?

Молодь повинна знати свої громадянські обов'язки. Питання в тому: хто їх вчить?

Зазвичай батьки першими вчать дітей громадянських обов'язків. Вони показують приклад своїми діями. Наприклад, батьки голосують на виборах, допомагають іншим людям, беруть участь у волонтерських програмах або місцевих заходах. Коли діти бачать це, вони розуміють, що бути громадянином означає робити щось корисне для спільноти.

Школи також відіграють важливу роль у навчанні молоді. На уроках історії та правознавства учні дізнаються, як працює держава, як ухвалюються закони. Учителі формують у учнів розуміння прав і обов'язків громадянина. Позакласні заходи допомагають учням здобути практичний досвід. Наприклад, учні можуть брати участь у шкільних проєктах, волонтерити в місцевих організаціях або обговорювати проблеми своєї громади в соціальних мережах.

Громадські організації дають молоді можливість допомагати людям і працювати над проєктами у громаді. Вони організовують волонтерські програми, збори коштів, екопроєкти та заходи з прав людини. Молодь вчиться, як бути активною, як працювати у команді і як впливати на життя міста або села. Це підтверджують і дослідження.

Держава та уряд також підтримують навчання молоді. Наприклад, уряд може організовувати кампанії з реєстрації виборців, проводити освітні програми, надавати інформацію про права та обов'язки громадян. Це допомагає молодим людям зрозуміти, що вони важливі для суспільства і можуть впливати на будь-які рішення.

Навчання громадянському обов'язку не лише дає знання. Воно також навчає поваги до інших, чесності та справедливості. Молодь дізнається, як працювати разом і як допомагати своїй громаді.

Щоб молодь добре розуміла свої обов'язки, всі повинні працювати разом: батьки, школи, громадські організації та держава. Коли всі допомагають, молодь стає активнішою, бере участь у громадському житті й формує інше, краще суспільство для всіх.

2. Виберіть правильну відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	C	B	A	B

3. Прослухайте текст «Дерева вишні».

Дерева вишні

Участь молоді у висадці дерев вишні є прикладом громадянської активності, що поєднує екологічну відповідальність, соціальну взаємодію та розвиток місцевих громад. Молоді люди, долучаючись до таких ініціатив, не лише покращують екологічний стан території, а й формують відчуття спільної відповідальності за майбутнє свого міста чи села. Висадка вишневих дерев символізує відродження, турботу про природу та довгострокове мислення, адже результати цієї діяльності стають помітними лише через роки. Подібні заходи сприяють розвитку командної роботи, комунікаційних навичок та активної громадянської позиції молоді. Крім того, участь у спільних екологічних акціях допомагає молодим людям відчутти власний вплив на позитивні зміни у суспільстві. Такі ініціативи часто об'єднують школярів, студентів, місцеву владу та громадські організації, створюючи простір для співпраці між поколіннями.

ЗАМОК IV

Завдання 1

Правильна відповідь: B

Завдання 2

Правильна відповідь: A

Завдання 3

Правильна відповідь: A

Код: [6 8 5]

РОЗДІЛ 4

МИ ТА ВОНИ (ПРО СТЕРЕОТИПИ, ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА ІНКЛЮЗІЮ)

Передісторія

Університети — це не лише місця, де здобувають знання. Вони допомагають молоді розвиватися, мислити творчо та генерувати нові ідеї. Саме в університетах формуються майбутні лідери. У Новоленді навчаються студенти з різних країн світу. Вони мають рівні можливості та однаковий доступ до освіти. Кожен студент відчуває повагу, підтримку й справедливе ставлення з боку всіх учасників освітнього процесу.

Рівність прав, різноманітність (унікальність кожної людини) та інклюзія – це цінності, без яких неможливо забезпечити якісну сучасну освіту. Університет Новаленду прагне зробити навчання ще відкритішим і цікавішим.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	B	B	A	B

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
E	A	B	C	D

2. Заповніть пропуски словом/словосполученням зі списку.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
стереотипи	надавати перевагу	погано почувати себе на робочому місці	працівників	упередження

Замок І

Ключі:

1. C-1
2. B – 7
3. B – 9
4. C - 5

Код: [1 7 9 5]

А.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Усвідомлення упередженості: відмінності між стереотипами, дискримінацією та гнобленням».

Усвідомлення упередженості: відмінності між стереотипами, дискримінацією та гнобленням

Сьогодні ми поговоримо про чотири важливі поняття: стереотипи, упередження, дискримінація та гноблення. Почнемо зі стереотипів.

1. Стереотип

Стереотип – це проста, часто неправильна думка про групу людей. Наприклад: «Усі підлітки ліниві». Ми не можемо так стверджувати, бо не всі підлітки ліниві й безвідповідальні. Маємо приклади активної, розумної молоді, здатної змінювати не лише своє життя, а й життя університету, громади чи суспільства загалом.

2. Упередження

Упередження – це часто негативна думка чи ставлення до когось або чогось, сформоване наперед, без достатнього знання чи об'єктивного досвіду, засноване на стереотипах або емоціях, а не на фактах. Наприклад: людина не подобається лише тому, що вона з іншої країни.

3. Дискримінація

Дискримінація – це обмеження або позбавлення прав певних категорій громадян за расовою або національною належністю, політичними і релігійними переконаннями. Дискримінація – це, перш за все, нерівність серед людей. Наприклад: людину не беруть на роботу лише через її стать, національність тощо.

4. Гноблення

Гноблення – це жорстокий, насильницький вплив, утиски, пригнічення прав, свобод, волі, що заважає вільно жити та розвиватися, часто включаючи експлуатацію та несправедливе обмеження можливостей.

Отже, запам'ятайте, що стереотип — це думка; упередження — це почуття; дискримінація — це дія, а гноблення — це насильницький вплив.

Ми маємо розуміти ці слова, щоб вибудовувати справедливе демократичне суспільство.

2. Прослухайте текст «Усвідомлення упередженості: відмінності між стереотипами, дискримінацією та гнобленням» ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	A	B	A	A

3. Прослухайте аудіозапис.

Дискримінація в університеті

П'ятеро студентів розповіли про свій досвід дискримінації в університеті. Вони пояснили, чому відчували себе невпевнено і що було причиною їхнього дискомфорту.

1. Чіма, студентка з Великої Британії. Вона приїхала на навчання з Нігерії. Через колір шкіри, як вважає сама студентка, деякі одногрупники і навіть викладачі ставляться до неї упереджено, дивляться на неї по-іншому, як їй здається, через її зовнішність і культуру. Через це Чіма часто почувається ізольованою та змушена постійно доводити свою унікальність та компетентність.

2. Олена, студентка з Італії, стикалася з дискримінацією через гендерну ідентичність. Її іноді не брали до командних проєктів, або її ідеї і думки ігнорували студенти-чоловіки. Це змушувало її відчувати себе менш впевненою і менш помітною серед одногрупників.

3. Томаш, аспірант з Польщі, зазнавав дискримінації за національним походженням. Через його національність деякі колеги не хотіли працювати з ним у групі. Це ускладнювало не лише його навчання, а й участь у дослідницьких проєктах.

4. Аміна, асистентка викладача з Франції, відчувала дискримінацію через професію. Інші співробітники та студенти іноді не сприймали її серйозно через те, що вона була помічницею викладача, а не професором. Вона мала доводити свій професіоналізм і компетентність.

5. Алекса, стажерка в медіакомпанії з Канади, стикалася з дискримінацією через вік. Її молодість та невеликий досвід змушували колег недооцінювати її знання й здібності. Вона часто почувалася невпевненою, працювала набагато більше, щоб лише заслужити довіру колег.

Ці історії показують, що дискримінація може бути: через зовнішність, стать, національність, професію або вік. Важливо, щоб університети й компанії створювали інклюзивне середовище, де всі студенти й співробітники відчуватимуть себе цінними, незалежно від своїх особливостей.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
С	В	С	В	А

ЗАМОК II

Ключі до відповідей:

1-С; 2-Д; 3- В; 4- А

Код: **С Д В А**

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

I. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

1. Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
С	С	С	С	Д

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Вставте на місці пропусків правильні дієслівні форми.

Ключі до відповідей:

1.	2.	3.	4.	5.
яка	де	які	коли	яких

2. Доповніть речення ОДНИМ словом, похідним від слова в дужках. Зверніть увагу на граматичну форму.

Ключі до відповідей:

1.	2.	3.	4.	5.
підготовки	фінансової	комфортно	колективу	інклюзивної

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

1	2	3
які	якої	де

Код: **ЯЯД**

В. III. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст про випадки дискримінації в університеті.

Випадки дискримінації в університеті

Університети серйозно ставляться до дискримінації та цькування. Дискримінація може відбуватися через стать, національне походження, вік або інші особливості. Наприклад, деякі студенти повідомляють, що вони відчувають себе ізольованими через свій колір шкіри або національність.

Дослідження показують, що студенти, які за якимись критеріями відрізняються від інших, у 2 рази частіше відчувають дискримінацію. Якщо студент або співробітник стикається з дискримінацією або цькуванням, він обов'язково має відреагувати: звернутися до декана, керівника або завідувача кафедри. Безпосередній керівник вислухає усі сторони та намагатиметься у неформальній розмові вирішити цю проблему. Якщо ж це не допоможе, студент може звернутися до академічного секретаря або старшого керівника. Коли академічний секретар отримає офіційну скаргу, він розгляне її відповідно до установлених процедур. Якщо всі сторони погоджуються на примирення, секретар зосереджується на вирішенні проблеми без офіційного розслідування. Процедура примирення включає: зосередження на вирішенні проблеми, згоду всіх залучених сторін, а також відсутність офіційного письмового рішення. Якщо безпосередній керівник не може вирішити проблему, студент може звернутися до деканату або ректорату. Під час розгляду скарги, всі сторони зобов'язані зберігати конфіденційність.

Головна різниця між неформальним і формальним процесом полягає у тому, що неформальний процес базується на обговоренні, а формальний дотримується офіційних процедур.

2. Виберіть правильну відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
C	B	D	D	D

3. Прослухайте текст «Стереотипи в готелі».

Стереотипи в готелі

Готель є простором міжкультурної комунікації, де щодня зустрічаються люди різного віку, національностей, професій, соціального статусу та стилю життя. Саме тому середовище гостинності особливо чутливе до виникнення стереотипів. Стереотипи - це спрощені уявлення про людей, які допомагають швидко орієнтуватися в ситуації, але водночас можуть призводити до неправильних оцінок і несправедливого ставлення.

У роботі готелю стереотипи можуть виникати часто. Наприклад, працівники рецепції можуть несвідомо очікувати, що молоді гості будуть шумними, бізнес-туристи — вимогливими, а сім'ї з дітьми — створюватимуть більше клопотів. Такі припущення іноді впливають на спілкування, швидкість обслуговування або готовність допомогти. Водночас гості також можуть керуватися стереотипами, наприклад, вважаючи, що молодий адміністратор має менше досвіду або що працівники певної національності працюють менш професійно.

Стереотипи особливо помітні в міжнародних готелях, де персонал взаємодіє з представниками різних культур. Неправильне тлумачення поведінки гостя може призвести до конфліктів. Те, що в одній культурі вважається ввічливістю, в іншій може сприйматися як холодність або надмірна формальність. Без міжкультурної компетентності навіть досвідчені працівники можуть робити помилкові висновки.

Небезпека стереотипів полягає в тому, що вони можуть перерости в упередження або навіть дискримінаційні практики. Якщо персонал починає надавати різний рівень сервісу залежно від зовнішності, акценту чи віку гостя, це негативно впливає на репутацію готелю та рівень довіри клієнтів.

Сучасний готельний менеджмент прагне мінімізувати вплив стереотипів через навчання персоналу, розвиток емоційного інтелекту та впровадження принципів інклюзивного сервісу.

ЗАМОК IV

Відповідь:

1. Просвітницька кампанія - П
2. Впровадження інклюзії - В
3. Діалог та підтримка - Ф

Код: [П В Ф]

РОЗДІЛ 5

ВЛАДА ТА ПРОТЕСТ (ПРО ДЕМОКРАТІЮ, АКТИВІЗМ ТА ІНАКОМИСЛЕННЯ)

Передісторія

Вплив соціальних мереж на громадську активність молоді

В епоху цифрових технологій соціальні мережі впливають на громадянську активність молоді. Інтернет може об'єднувати людей навколо важливих соціальних тем. Соціальні мережі дають можливість активістам спілкуватися з аудиторією в усьому світі. Разом з тим у соціальних мережах поширюються неправдива інформація та фейки. Ось чому важливо формувати в молоді вміння критично сприймати інформацію та розпізнавати фейки. Активісти повинні відповідально використовувати соціальні мережі. Крім того, уряди деяких країн обмежують контент активістів, тож їм доводиться шукати нові способи розповсюдження інформації як онлайн, так і офлайн, щоб продовжувати свою діяльність навіть в умовах цензури.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	В	В	В	А

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	Е	А	С	Д

2. Заповніть пропуски словом/словосполученням зі списку.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
репресії	заборони	насилля	протести	зібрати

ЗАМОК I

Ключі до відповідей:

1. В-2
2. В – 9
3. В – 4
4. А - 1

Код: [2 9 4 1]

А.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте «Хвиля протестів проти змін клімату».

Хвиля протестів проти змін клімату

У різних країнах світу пройшли демонстрації з вимогою вжити заходів проти змін клімату. Організатором демонстрацій виступила група молодих учених з гаслом «Встаньмо на захист клімату». За їхньою інформацією, загалом відбулося понад 900 акцій протесту в 95 країнах світу.

Демонстранти вимагали від уряду конкретних дій щодо збереження природи. Так, у Німеччині активісти протестували проти видобутку бурого вугілля, який спричиняє знищення лісів. У Франції акції протесту пройшли в кількох містах, зокрема в Парижі, Страсбурзі та Марселі.

В Окленді протестували через підвищення рівня моря. Деякі учасники одягли рятувальні жилети і взяли надувні човни, створивши живий ланцюг біля порту, щоб привернути увагу до проблеми. Активісти наголошували, що попереднє покоління не зробило достатньо кроків для захисту й збереження природи. Грета Тунберг підтримала страйки, опублікувавши повідомлення у Twitter. Це допомогло іншим людям дізнатися про протести. Ці страйки показують, що люди хочуть змін і готові діяти разом, щоб захистити природу.

2. Прослухайте аудіо «Хвиля протестів проти змін клімату» ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

1	2	3	4	5
А	А	А	А	А

3. Прослухайте аудіозапис «Демократичне право».

Демократичне право

У місті Редфорді люди вийшли на страйк. Вони протестують проти будівництва нової автомагістралі. Протестувальники не хочуть, щоб дорога проходила через їхнє місто. Вони бояться шуму, бруду і великих машин. Великі вантажівки можуть бути небезпечними для дітей.

На страйк прийшли майже всі жителі міста — і дорослі, і діти. Деякі люди прийшли з родинками. Вони тримали в руках плакати і говорили, що їм потрібна не автомагістраль, а чисте повітря. Люди люблять своє місто і хочуть жити спокійно. Вони хочуть дихати чистим повітрям і бачити вулиці безпечними. Люди просять владу їх почути. Вони хочуть, щоб будівництво зупинили і щоб влада говорила з мешканцями міста, а не вирішувала це самотійно.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	С	С	С	В

ЗАМОК II

Ключі до відповідей:

1-С; 2-В; 3- А; 4- D

Код: С В А D

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

I. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь – А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	D	С	А	В

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Вставте слова зі списку слів у пропуски.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5	6
можуть	не повинні	мають	не може	повинні	не мають

2. Доповніть речення ОДНИМ словом, похідним від слова в дужках. Зверніть увагу на граматичну форму.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5	6
несправедливості	простести	інноваційні	залучити	критики	позитивних

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
протест	влада	діалог	громада	право

Код: ПВДГП

В. ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Страйк співробітників університету».

Страйк працівників університету

Тисячі співробітників університетів оголосили страйк через незадоволення рівнем оплати праці. Вони вимагають підвищення зарплати на 8%. Наразі страйк охопив 8 університетів по всій країні. Раніше рівень оплати праці працівників був надто низьким і становив лише близько 5% від суми, необхідної для забезпечення гідного рівня життя.

Заступник ректора звернувся до протестувальників і пояснив, що за останній рік прибутки університету суттєво скоротилися. Університети стикаються з фінансовими труднощами через наслідки пандемії COVID-19. І це ускладнює вирішення проблеми.

Загалом у страйку беруть участь близько 7 500 осіб. Працівники та викладачі відчують себе недооціненими, і саме це спонукало їх виходити на вулиці та організовувати протести. Наразі університети продовжують перемовини з профспілками, проте остаточного рішення ще не ухвалено.

Через страйк багато занять було скасовано. Протест підтримали співробітники бібліотеки та інший персонал. Усі вони вимагали від керівництва університету підвищити заробітну плату.

2. Виберіть правильну відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
D	A	A	D	A

3. Прослухайте текст «Демократія в дії».

Демократія в дії

Демократія в дії – це процес, у якому громадяни активно беруть участь у житті суспільства та впливають на ухвалення рішень. Вона проявляється не лише під час виборів, а й у щоденній діяльності людей: участі в громадських обговореннях, волонтерських ініціативах, громадських організаціях і реалізації місцевих проєктів. Коли люди висловлюють свою думку та відстоюють свої права, демократія справді починає працювати.

Важливою формою демократії є мирні протести та громадянські страйки. Вони дають змогу громадянам привернути увагу влади до важливих соціальних, економічних або екологічних проблем. Такі дії допомагають змінювати закони, покращувати умови життя та робити суспільство більш справедливим.

Демократія в дії передбачає також відповідальність. Громадяни мають не лише права, а й обов'язки: поважати інших, дотримуватися законів і брати участь у розвитку своєї громади. У демократичному суспільстві цінуються діалог, толерантність і готовність до пошуку компромісів. Коли люди активні, поінформовані та небайдужі, демократія стає сильнішою.

Саме через активну участь громадян демократія перетворюється з ідеї на реальну силу, що сприяє розбудові відкритого, справедливого та відповідального суспільства.

Замок IV

Завдання 1

Правильна відповідь: **B**

Завдання 2

Правильна відповідь: **A**

Завдання 3

Правильна відповідь: А

Код: [5 7 4]

РОЗДІЛ 6

ЦИФРОВИЙ «ТИ»

Передісторія

Сьогодні цифрове середовище є невід’ємним від життя студентів. Вони використовують його для навчання, спілкування, дискусій та формування власної ідентичності. Проте цифрове середовище містить ризики. Фейкові акаунти можуть маніпулювати довірою, фішингові атаки можуть викрадати персональні дані, а надмірне розкриття інформації може завдати шкоди користувачам. Університети, державні органи та онлайн-платформи часто не можуть дійти згоди щодо того, хто несе відповідальність за наявність фейків в освітньому просторі.

У університеті Новаленд недавні випадки фішингу та неправильного використання даних підкреслили потребу у цифровій грамотності та відповідальності. Захист онлайн-ідентичності студентів є технічним питанням, але його вирішення пов’язане з довірою, прозорістю та справедливістю у цифровому суспільстві.

Цей модуль готує вас до виявлення цифрових загроз, онлайн-ризиків та прийняття рішень, що ґрунтуються на особистій відповідальності, інституційній та корпоративній підзвітності. Формуючи навички критичного мислення, комунікації та відповідальної поведінки в мережі, ви зможете стати відповідальним цифровим громадянином, захищаючи себе, однолітків та демократичні цінності, що підтримують безпечні онлайн-спільноти.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Визначте, чи є твердження правильним (Так) або неправильним (Ні)

Ключі до відповідей:

1. Так
2. Ні
3. Так
4. Так
5. Ні
6. Так
7. Ні
8. Так
9. Ні

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте терміни з визначеннями

Ключі до відповідей:

1. Підміна особи – С
2. Фішинг – F
3. Витік даних – А
4. Налаштування приватності – J
5. Верифікація – D

2. Заповніть пропуски відповідним словом зі списку слів. Слів більше, ніж пропусків, тому обирайте ретельно.

Ключі до відповідей:

1. Брандмауер
2. Пароль
3. Шифрування
4. Кібербулінгу
5. Шкідливе програмне забезпечення

ЗАМОК І

Ключ:

- Підказка 1: В - 4
- Підказка 2: В - 7
- Підказка 3: А - 8
- Підказка 4: А - 0

Код: 4780

А.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте аудіо «Щодо цифрової етики» та запишіть 3 конкретні поради, які допоможуть сформувати безпечну цифрову поведінку.

Щодо цифрової етики

Сьогодні ми живемо у світі, де майже кожна дія в Інтернеті залишає цифровий слід. Коли ми реєструємося в соціальних мережах, робимо покупки онлайн, або просто переглядаємо відео, платформи збирають дані про нашу поведінку.

Компанії створюють так званий профіль даних користувача. Вони відстежують наші вподобання, аналізують активність, а іноді навіть продають ці дані, або використовують їх для прогнозування майбутньої поведінки. Саме тому важливо усвідомлювати, яку інформацію ми залишаємо про себе онлайн.

Однією з проблем цифрового середовища є складні налаштування приватності. Часто вони приховані, заплутані або подані незрозумілою мовою. Навіть коли користувач думає, що захистив свої дані, частина інформації може залишатися публічною, наприклад, ім'я або фото профілю.

Ще однією серйозною загрозою є фейкові акаунти. Вони підривають довіру між людьми, поширюють дезінформацію та можуть використовуватися для шахрайства чи маніпуляцій. Особливо вразливою є молодь, яка не завжди замислюється над можливими ризиками.

Найважливішим рішенням у цій ситуації є розвиток цифрової грамотності. Це означає: критично ставитися до інформації, розпізнавати фейкові профілі та посилання, а також усвідомлено користуватися налаштуваннями приватності. Цифрово грамотний користувач не лише захищає себе, а й робить внесок у безпечніше та демократичніше цифрове суспільство.

2. Прослухайте аудіо ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1. А
2. В
3. В
4. А
5. А

3. Прослухайте дискусію експертів про цифрову безпеку.

Дискусія експертів про цифрову безпеку

Модератор: Сьогодні ми говоримо про цифрову безпеку в університетах. Хто несе відповідальність - платформи, користувачі чи держава?

Експерт 1: Я вважаю, що відповідальними є платформи. Вони збирають дані користувачів і заробляють на цьому гроші. Тому саме платформи повинні забезпечувати безпеку та захист особистої інформації.

Експерт 2: Я частково згоден, але хочу додати: користувачі також мають бути відповідальними. Багато людей публікують занадто багато особистої інформації. Вони не читають правила користування платформами, не налаштовують приватність. Також компанії часто пишуть правила складною мовою, і це є проблемою.

Експерт 3: На мою думку, без чітких законів нічого не зміниться. Якщо немає законів, компанії завжди обирають прибуток, а не безпеку даних. Держава повинна розробити прості та зрозумілі правила для всіх платформ.

Модератор: Отже, ми бачимо, що потрібен **баланс**. Платформи повинні бути відповідальними, користувачі — цифрово грамотними, а держава — встановлювати чіткі правила через закони.

Тільки разом ми можемо зробити цифрове середовище безпечним.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

1. D
2. B
3. C
4. B
5. A

ЗАМОК II

Ключ до відповідей:

- 1 – C
- 2 - B
- 3 - A
- 4 – D

Код: C B A D

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІЮВАННЯ

В.І. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1. A
2. C
3. D
4. B
5. B

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски відповідними словами або формами, що виражають припущення чи необхідність. Використовуйте слова: *мабуть, може, може, не може, повинні, здається*.

Ключі до відповідей:

1. Може
2. Мабуть
3. Може
4. Не може
5. Повинні
6. Здається

2. Напишіть текст (або фрагмент), у якому є речення, позначені жирним шрифтом. Я перепишу їх так, щоб звучали менш категорично, використовуючи слова/словосполучення: *може бути, мабуть, здається, можуть, може бути*.

Ключі до відповідей:

1. Цей акаунт **може бути** фейковим.
2. Налаштування приватності **можуть** захищати користувачів.
3. Студенти, **здається**, є неуважними в Інтернеті.
4. Цей допис **може бути** правдивим.
5. **Мабуть**, платформа швидко видаляє фейкові акаунти.

ЗАМОК ІІІ

Ключі до відповідей:

1. може
2. повинні
3. може
4. здається
5. не може

В.ІІІ. АУДІОВАННЯ

Прослухаєте короткий звіт про результати Молодіжного саміту з цифрової етики.

Звіт Молодіжного саміту з цифрової етики

Під час Молодіжного саміту з цифрової етики молоді люди з різних університетів говорили про проблеми цифрової безпеки.

Учасники саміту обговорювали, як часто в Інтернеті порушуються правила, наприклад, створення фейкових акаунтів або використання чужих фотографій. Деякі користувачі приховують своє справжнє ім'я та копіюють особисті дані інших людей.

Молодь наголосила, що правила користування платформами мають бути прозорими та зрозумілими. Багато студентів повідомили, що вони не завжди розуміють, як платформи використовують їхні особисті дані та регулюють доступ до них.

Також учасники говорили про відповідальність. Вони вважають, що відповідальність за цифрову безпеку має бути розподілена між платформами та користувачами. Обов'язками платформ є захист даних, а обов'язками користувачів — ретельна перевірка інформації перед публікацією.

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С, D.

Ключі до відповідей:

1-В, 2-С, 3-В, 4-С, 5-С

3. Послухайте свідчення студента про онлайн-шахрайство та дайте відповіді.

Свідчення студента про онлайн-шахрайство

Я — студент другого курсу. Кілька тижнів тому я отримав електронний лист з темою: «Терміново. Підтвердіть свій акаунт».

Лист виглядав офіційно: були логотип університету і посилання. У листі було написано, що мій акаунт буде заблоковано, якщо я не введу пароль.

Спочатку я злякався. Але потім я помітив, що адреса відправника виглядала дивно. Я не натиснув на посилання і вирішив перевірити інформацію.

Тепер я завжди роблю кілька речей: я перевіряю адресу електронної пошти, не відкриваю підозрілі посилання і ніколи не вводжу особисті дані одразу.

Ця ситуація навчила мене, що якщо лист виглядає терміновим і лякає, потрібно бути особливо обережним. Фішинг — це серйозна небезпека, і кожен студент має це знати.

ЗАМОК IV

Відповіді:

1. Висловлювання думки - В
2. Поділися думкою - П
3. Думай перед тим, як натиснути - Д

Пароль: ВПД

РОЗДІЛ 7

ЗЕЛЕНІ ДІАЛОГИ: ЕКОЛОГІЧНЕ ГРОМАДЯНСТВО

Передісторія

Останнім часом погода у світі часто змінюється. Швидко змінюються періоди сильної спеки, холоду, трапляються раптові повені. Клімат змінюється, і це помітно як у Європі, так і в Україні. Погода стає дедалі непередбачуванішою.

Ми, студенти університету Новаленд, є частиною дружньої університетської спільноти. Кожен із нас відчуває зміни клімату по-своєму, але діяти маємо разом. Група студентів є учасниками Молодіжної кліматичної лабораторії нашого університету. Завдання лабораторії — з'ясувати, як кліматичні зміни впливають на життя міста, та знайти рішення для покращення ситуації.

Щоб зменшити негативний вплив зміни клімату, студенти мають відповісти на запитання: як пристосуватися до цих змін і як зменшити їхній негативний вплив на місто. Університет може запропонувати багато рішень: заохочення до використання чистої енергії, розробку нових технологій і матеріалів, що розкладаються в природі, контроль за сортуванням сміття, зменшення кількості автомобілів на дорогах і популяризацію велосипедних поїздок тощо.

Також студенти мають працювати з населенням, пояснюючи, чому вже сьогодні важливо берегти природу. Навіть маленькі кроки можуть допомогти змінити ситуацію та врятувати світ.

A. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

A.1. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	A	B	B	A

А.І. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
E	D	A	B	C

2. Заповніть пропуски словом/словосполученням зі списку.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
серйозні	температури	води	громади	уразливі

ЗАМОК І

Ключі до відповідей

Правильна відповідь: $7 + 9 + 6 + 5 = 27$

А.ІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Кліматична криза. Точка неповернення».

Кліматична криза. Точка неповернення

Кліматична криза — одна з найбільших проблем сучасного світу. Вона проявляється у глобальному потеплінні, екстремальних погодних явищах, таненні льодовиків і підвищенні рівня світового океану.

Кліматична криза по-різному впливає на бідні та багаті країни, хоча її причини мають глобальний характер.

У бідних країнах наслідки кліматичної кризи є особливо руйнівними. Посухи, повені, урагани та нестача води загрожують життю людей, адже добробут громад часто залежить від сільського господарства. Через слабку інфраструктуру та обмежені фінансові ресурси ці країни не можуть ефективно адаптуватися до змін клімату, що призводить до голоду та вимушеної міграції.

У розвинених, багатих країнах кліматична криза також відчутна, однак її наслідки часто пом'якшуються завдяки сучасним технологіям і системам захисту.

Виникає парадокс: розвинені країни найбільше забруднюють довкілля, а найбільше страждають бідні країни.

Таким чином, кліматична криза поглиблює глобальну нерівність: ті, хто найменше спричинив проблеми, часто найбільше від неї страждають.

У природі існують так звані «точки неповернення» — це межі, після яких зміни стають незворотними, і повернути їх у екосистемах неможливо або майже неможливо.

2. Прослухайте аудіо «Кліматична криза. Точка неповернення» ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	B	A	B	B

3. Прослухайте аудіозапис «Рішення кліматичних проблем».

Рішення кліматичних проблем

Я хочу розповісти вам про одну з телевізійних програм, присвячену креативним і практичним ідеям боротьби зі зміною клімату. Вона зосереджується не на страхах і відчаї, а на надії та переконанні, що ще є час для вирішення глобальних проблем. Ведучий наголошує на важливості малих, але дієвих рішень, які справді змінюють життя людей.

Серед простих і водночас ефективних прикладів є очищення морського дна за допомогою розведення морських огірків, які природним чином очищують океан.

Альтернативою пластику можуть стати кокоси та матеріали на їх основі. Таких рішень існує багато, і вони доводять, що корисні ідеї можуть з'являтися в найнесподіваніших місцях.

Окрему увагу в програмі приділено громадським організаціям, які привертають увагу до екологічних проблем, пов'язаних зі зміною клімату. Ведучий зазначає, що ці організації часто не мають значного фінансування і працюють на волонтерських засадах, але їхній внесок у збереження природи є надзвичайно важливим.

Водночас у програмі підкреслюється, що підходи «згори вниз» також є ефективними. Йдеться про проекти, які реалізують уряди, міжнародні організації та наукові установи.

Основна ідея телепрограми полягає в тому, що звичайні люди вже створюють інноваційні рішення, які реально впливають на усвідомлення суспільством кліматичної загрози. Саме громадські ініціативи за підтримки місцевої влади можуть допомогти вирішити багато екологічних проблем.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	В	С	В	В

ЗАМОК II

Ключі до відповідей:

1-D; 2-C; 3-B; 4-A

Код: D C B F

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

I. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
В	D	С	С	D

В.П. ГРАМАТИКА

1. Розкрийте дужки.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
якісна	суспільства	важливу	екології	природі

2. Вставте на місці пропусків одне словосполучення з банку слів.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
A	C	D	B	E

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
посуха	вода	клімат	річка	ресурси

Код: ПБКРР

В. III. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст про проєкт «Природа, яка зберігає здоров'я на Борнео».

Природа, яка зберігає здоров'я на Борнео

Ліси в індонезійській частині Борнео відіграють ключову роль у боротьбі зі зміною клімату, адже вони поглинають значні обсяги вуглецю.

До запуску проєкту «Природа, яка зберігає здоров'я» багато селян вирубували дерева, щоб заробити на деревині або розширити площі для сільського господарства.

Проєкт поєднує охорону здоров'я та збереження лісів: місцеві громади отримують доступ до медичних послуг, а натомість зобов'язуються припинити незаконну вирубку лісу. Клініка створює фінансові стимули громади, надаючи безкоштовні або доступні медичні послуги, що мотивує населення зберігати ліси.

Сільські ідентифікаційні картки допомагають організувати систему охорони здоров'я: вони підтверджують участь жителів у програмі та дають доступ до медичних послуг і фінансових стимулів. Крім того, у програмі діє система оплати за саджанці: громади отримують кошти за посаджені дерева. За саджанцями доглядають селяни. Це позитивно впливає на відновлення лісу.

Від початку реалізації програми спостерігаються позитивні екологічні зміни: відновлення лісового покриву, зменшення ерозії ґрунту та покращення стану водних ресурсів. Проєкт має й соціальні переваги, особливо для жінок та дітей: доступ до медичних послуг підвищує якість життя, покращує здоров'я дітей та створює додаткові джерела доходу.

Програми, що пропонують екологічні та соціальні ініціативи, часто є ефективнішими за суворі заборони чи покарання, оскільки вони мотивують людей добровільно зберігати природу, замість того, щоб діяти лише під загрозою штрафів. Модель проєкту «Природа, яка зберігає здоров'я» ілюструє підхід «знизу вгору»: громади самі беруть участь у прийнятті рішень та охороні ресурсів. Це забезпечує довгострокову ефективність порівняно з директивними заходами «зверху вниз».

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	B	C	B	C

3. Прослухайте текст «Плаваючі сонячні електростанції»

Плаваючі сонячні електростанції

Плаваючі сонячні електростанції – це сонячні панелі, які розміщують на озерах або у відкритому морі. Ідею такої технології розробив Бйорге Бйорніклет, який давав

інтерв'ю, перебуваючи безпосередньо на одній із таких установок в Албанії. Панелі встановлюють на гідроеластичних мембранах, натягнутих на круглі плаваючі кільця.

Кожна плаваюча платформа здатна виробляти майже 2 мегавати енергії у піковий сонячний день. Однією з переваг такої системи є те, що вона використовує простір, непотрібний для сільського господарства, на відміну від наземних сонячних ферм. На запитання одного спікера про можливість впливу на риб було зазначено, що така технологія не становить для них загрози.

Подібна технологія застосовується і для плаваючих вітряних турбін, які є ефективними на глибоких водах із сильними та стабільними вітрами, де встановлення стаціонарних конструкцій є неможливим. Ведучий програми зазначає, що креативні та нестандартні кліматичні рішення, такі як плаваючі сонячні електростанції, заслуговують на увагу.

Водночас великі інженерні проєкти, реалізовані вченими та компаніями, є прикладом підходів «зверху вниз», тоді як методи «знизу вгору» сприяють локальному схваленню та впровадженню інновацій на рівні громад, що робить їх більш стійкими та ефективними в довгостроковій перспективі

ЗАМОК IV

Ключі до відповідей:

Загадка 1: В – 2

Загадка 2: А – 5

Загадка 3: С – 2

Загадка 4: D – 7

Код: $2 + 5 + 2 + 7 = 16$

РОЗДІЛ 8

СПРАВЕДЛИВІСТЬ У НАШИХ РУКАХ: СПРАВЕДЛИВІ ДІЇ У ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ

Передісторія

У демократичному суспільстві висловлюватися – це не просто право, а й обов'язок. За допомогою слів людини виражає супротив несправедливості, пропонує рішення або надихає на колективні дії, хоча публічні виступи ніколи не бувають легкими, особливо коли є емоційне вираження ставлення людини до певної події або питання.

Нещодавно ваша громада зіткнулася з обговоренням молодіжної політики: одні громадяни мовчали, інші висловлювалися, а окремі частини дебатів поширилися соціальними мережами. Сформувався конфлікт у громаді.

Як член команди громадянських спікерів Новаленду, ви маєте дослідити стан проблеми та розробити переконливу промову, засновану на фактах, прикладах та демократичних цінностях. Ваша промова буде виголошена на Громадському дискусійному форумі Новаленду, де воно має спонукати людей до співпраці. Демократія починається, коли ви висловлюєтеся.

А. ЧИТАННЯ, ЛЕКСИКА ТА АУДІОВАННЯ

А.1. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
А	В	А	В	А

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. Зіставте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі:

1	2	3	4	5
B	C	A	D	E

2. Заповніть пропуски правильною формою прикметника, узгоджуючи його з іменником у роді, числі та відмінку, використовуючи слова зі списку.

Список слів: я, ти, він, вона, ми.

Ключі до відповідей:

- Я
- Ти
- Він
- Вона
- Ми

ЗАМОК І

Код: [5 8 3 2]

А.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Навіщо нам закони?».

Навіщо нам закони?

Уявіть місто без правил. Машини їдуть, куди хочуть. Магазини не повертають гроші. Сусіди шумлять вночі. Ніхто не може поскаржитися, бо немає закону, який захищав би людей. Саме тому люди створили закони.

Закони — це правила, яких усі мають дотримуватися. Вони допомагають нам жити разом без конфліктів. Закони визначають, що можна робити, а що заборонено.

Є різні види законів. Кримінальні закони захищають нас від злочинів: крадіжок, насильства чи шахрайства. Цивільні закони допомагають вирішувати суперечки між людьми: наприклад, якщо хтось не виконав договір або пошкодив чужу власність.

У демократичних країнах закони приймають обрані парламентом депутати. Вони представляють голос народу. Якщо закон несправедливий, громадяни можуть вийти на мирний протест або звернутися до суду.

Закони захищають слабких. Вони дають кожній людині, незалежно від її доходу чи статусу, можливість отримати захист. Без законів панувала б лише сила. Тому ми всі маємо знати свої права і поважати права інших.

2. Прослухайте текст «Навіщо нам закони» ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі:

1	2	3	4	5
A	B	A	B	A

3. Прослухайте текст «Справедливий вчинок Тараса».

Справедливий вчинок Тараса

Тарас — студент університету в місті Новаленді. Одного дня він побачив, як на ринку продавець дав покупцеві неправильну решту. Покупець — літня жінка — не помітила, що їй не доплатили 20 гривень.

Тарас міг пройти повз. Але він зупинився. Він підійшов до продавця і ввічливо сказав: «Вибачте, ви, здається, дали неправильну решту». Продавець здивувався, перерахував гроші та виправив помилку. Жінка подякувала Тарасу.

Після цього Тарас розповів друзям про цей випадок. Один друг сказав: «Навіщо ти втрутився? Це не твоя справа». Але інший відповів: «Це і є громадянська відповідальність. Ти захистив слабшу людину».

Кожна маленька несправедливість — це частина великої проблеми. Якщо всі будуть мовчати, нічого не зміниться.

Цей випадок надихнув Тараса приєднатися до студентської організації з захисту прав споживачів. Він почав розповідати іншим студентам про їхні права: право на якісний товар, право на повернення грошей, право звернутися до захисника прав споживачів. Справедливість починається з маленьких вчинків. Кожен із нас може зробити щось важливе.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

1. Ключі до відповідей:

1	2	3	4	5
B	C	B	C	B

ЗАМОК II

Ключі до відповідей: 1 – С, 2 – А, 3 – В, 4 – D.

Код: С А В D

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

І. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей: 1 – В, 2 – С, 3 – В, 4 – С, 5 – С

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски правильним займенником.

Ключі до відповідей:

- Я
- Ти
- Він
- Вона
- Ми

2. Складіть прості речення, використовуючи особисті займенники та слова в дужках.

Ключі до відповідей:

- Ти знаєш закони.
- Він звернувся до суду.
- Ми голосуємо на виборах.
- Вона допомагає сусідам.
- Вони дотримуються правил.

ЗАМОК III

Ключі:

- Ми
- Він

3. Право
4. Закон
5. Суд
6. Я

Код: МВПЗСЯ

В. ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Промова Марії на форумі».

Промова Марії на форумі

Добрий день, шановні учасники форуму! Мене звати Марія, і я — студентка третього курсу юридичного факультету університету Новаленд. Сьогодні я хочу поговорити про справедливість у нашому повсякденному житті.

Кожного дня ми стикаємося з ситуаціями, коли нам потрібно зробити вибір: вчинити чесно чи промовчати. Минулого тижня я бачила, як студента несправедливо звинуватили в порушенні правил, якого він не вчиняв. Я могла промовчати. Але я збрала докази: свідчення двох очевидців, відеозапис із камери спостереження та письмові пояснення студента. Я звернулася до куратора і представила всі матеріали. Після розгляду справи переглянули, і студента виправдали.

Цей досвід навчив мене важливого. Мовчання часто означає підтримку несправедливості. Кожен із нас може і повинен відстоювати справедливість — не агресивно, а чесно і аргументовано.

Верховенство права починається не в парламенті і не в суді. Воно починається в нашій щоденній поведінці, у наших маленьких рішеннях. Коли ми кажемо «це неправильно» і підкріплюємо це фактами — ми будемо справедливе суспільство.

Дякую за увагу. Я переконана: справедливість у наших руках.

2. Виберіть правильну відповідь: А, в, С. або D.

1. Ключі до відповідей:

- 1 - С,
- 2 - В,
- 3 - В,
- 4 - В,
- 5 - В.

3. Прослухайте текст «Виборча ситуація в Новаленді».

Виборча ситуація в Новаленді

У місті Новаленді наближалися студентські вибори до університетської ради. Серед кандидатів були Денис та Оля. Обидва хотіли покращити умови навчання і представляти інтереси студентів.

За два дні до виборів у соціальних мережах з'явилося повідомлення, нібито Денис підробив підписи під своєю заявою. Повідомлення поширилося дуже швидко. Багато студентів почали сумніватися. Денис вирішив діяти. Він публічно звернувся до виборчої комісії і попросив провести перевірку. Комісія розглянула всі підписи і встановила: вони автентичні. Повідомлення виявилось неправдивим.

Після цього виборча комісія опублікувала офіційне спростування. Студентам нагадали, що перш ніж ділитися інформацією, потрібно перевіряти джерела. Журналіст студентської газети написав статтю: «Маніпуляція на виборах: як захистити чесний процес».

Вибори відбулися чесно. Перемогла Оля з невеликою перевагою голосів. Денис привітав її і сказав: «Головне, що процес був справедливим. Я поважаю волю студентів». Ця ситуація нагадала всім, що демократія потребує не тільки виборів, але й чесності, перевірки фактів і поваги до результатів.

ЗАМОК IV

Завдання 1

Правильна відповідь: В

Завдання 2

Правильна відповідь: В

Завдання 3

Правильна відповідь: А

Код: [5 7 4]

РОЗДІЛ 9

КОЛИ КУЛЬТУРИ СТИКАЮТЬСЯ: МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ТА КОНФЛІКТ

Передісторія

Університет Новаленду започаткував нову міжнародну програму, щоб розвивати міжкультурне розуміння та співпрацю між студентами з різних країн. Цього семестру до університету приїхали іноземні студенти. Вони навчаються жити й спілкуватися в новому середовищі, де є різні мови, акценти та культурні норми.

У перші тижні стало зрозуміло, що мовні та культурні відмінності можуть спричиняти непорозуміння. Іноземним студентам іноді важко спілкуватися, а місцеві студенти й викладачі не завжди знають, як правильно підтримати їх і водночас зберегти власну культурну ідентичність.

Адміністрація університету намагається створити дружнє й інклюзивне середовище для всіх. Вона розуміє, що тут важливі не лише мова, а й повага, відкритість, емпатія та відповідальне спілкування.

Ваше завдання: допомогти підготувати пропозицію стратегії для інклюзивної комунікації в університеті. Для цього ознайомтеся з навчальними матеріалами та виконайте завдання нижче.

А. ЧИТАННЯ, СЛОВНИК ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

- 1 – А
- 2 – В
- 3 – В
- 4 – А
- 5 – В

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. З'єднайте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

- 1 - D (Ввічливість)
- 2 - B (Мовний бар'єр)
- 3 - C (Культурні норми)
- 4 - E (Непорозуміння)
- 5 - A (Міжкультурна комунікація)

2. Заповніть пропуски відповідним словом/словосполученням зі списку. Слів більше, ніж пропусків.

Ключі до відповідей:

- 1 – міжкультурна комунікація
- 2 – мовний бар'єр
- 3 – культурні норми
- 4 – ввічливість
- 5 – непорозуміння

ЗАМОК I

Код: 8974

A.III. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте текст «Коли культури стикаються». Чому різні стилі спілкування можуть спричиняти непорозуміння або конфлікти між людьми з різних культур?

Коли культури стикаються: як вирішувати конфлікти в міжкультурному спілкуванні

Міжкультурне спілкування допомагає людям краще пізнавати одне одного. Але іноді воно може викликати конфлікти й непорозуміння. Люди з різних країн мають різні стилі спілкування та звички. Наприклад, в одних культурах люди безпосередньо говорять те, що думають. В інших населення не виражає думки безпосередньо, а м'якше й непрямо висловлює свої побажання.

Уявімо, що студенти з різних країн живуть разом. Один студент каже: «Помий посуд одразу після їжі». Для нього це нормально. Але для іншого студента це може звучати грубо.

Проблеми можуть виникати і через мову. Якщо студент погано знає місцеву мову, він може боятися попросити про допомогу або висловити свою думку.

Тому важливо говорити ввічливо, ставити запитання і спокійно пояснювати свою позицію. Для гарного міжкультурного спілкування потрібні слова і граматики, терпіння, повага та увага до інших.

2. Прослухайте текст «Коли культури стикаються: як вирішувати конфлікти в міжкультурному спілкуванні». Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

- 1 – B
- 2 – A
- 3 – B
- 4 – A
- 5 – A

3. Прослухайте текст «Міжкультурна комунікація».

Міжкультурна комунікація

Чи помічали ви, що ті самі слова можуть мати різне значення в різних країнах? Міжкультурна комунікація — це спілкування між людьми з різних культур.

Це не тільки знання мови. Це також розуміння цінностей, звичок, жестів і правил поведінки. У сучасному світі люди часто спілкуються з представниками різних культур на навчанні, на роботі, в Інтернеті або під час подорожей.

Якщо людина не знає культурних відмінностей, можуть виникати непорозуміння. Наприклад, пауза в розмові в одній культурі може означати повагу, а в іншій — незручність. Манера безпосередньо висловлювати власні думки в одних країнах вважається гарною поведінкою, а в інших країнах - це некультурно.

Відповідно, важливо розвивати навички міжкультурної комунікації. Це допомагає краще розуміти інших людей, уникати конфліктів і будувати добрі стосунки. У міжнародному спілкуванні важливо, що ви говорите і як декодуєте мовлення співрозмовника.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

- 1 – В
- 2 – С
- 3 – В
- 4 – С
- 5 – С

ЗАМОК II

Код:

- 1. В, С, А
- 2. D, D, В
- 3. С, А, С
- 4. А, В, D

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D

Ключі до відповідей:

- 1 – В
- 2 – С
- 3 – В
- 4 – С
- 5 – D

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски. Перепишіть виділену частину речення, використовуючи іменник у правильному відмінку:

Ключі до відповідей:

- 1. Журнал і газету
- 2. Куртку і шапку
- 3. Хімію і математику
- 4. Словник, ручку і зошит
- 5. Костюм, сорочку та туфлі

2. Доповніть текст, використовуючи правильну форму слова в дужках.

Ключі до відповідей:

1. Університеті
2. України
3. Гуртожитку
4. Країн
5. Спілкування

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

- 1 - активне слухання
- 2 - уточнювальні запитання
- 3 - непряме прохання
- 4 - пряме пояснення
- 5 - уважність до культури
- 6 - уважність до спілкування

В.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте подкаст «Міжнародний ярмарок в університеті». Під час прослуховування подумайте, що допомогло перетворити непорозуміння на приємне спілкування?

Міжнародний ярмарок в університеті

Минулого місяця я був на міжнародному ярмарку в університеті. Студенти з різних країн підготували стенди з їжею, музикою та плакатами. Біля одного столу я побачив страву, яка здалася мені знайомою, усміхнувся і сказав: «О, ми теж їмо це в моїй країні». Студент за столом спочатку не зрозумів мене і виглядав трохи здивованим. Я зрозумів, що говорив надто швидко й використав вислів, який англійською був не дуже зрозумілий.

Я спробував ще раз, цього разу пояснив повільніше, і його обличчя одразу посвітлішало. Він засміявся і сказав мені назву цієї страви своєю мовою. Потім ми почали порівнювати рецепти й з'ясували, що ці страви схожі, але не зовсім однакові.

Ця коротка розмова запам'яталася мені. Я зрозумів, що іноді важливі не лише слова, а й те, як саме ми щось пояснюємо. Навіть невелике зусилля може перетворити момент непорозуміння на справжній контакт між людьми.

2. Прослухайте текст ще раз і виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

1. – В
2. – С
3. – С
4. – С
5. – В

3. Прослухайте подкаст «Як уникнути непорозумінь на міжнародній конференції» і подумайте, що допомагає уникати непорозумінь у міжнародному спілкуванні?

Як уникнути непорозумінь на міжнародній конференції

Минулого тижня я допомагав під час студентської міжнародної конференції. Під час блоку запитань і відповідей один учасник з іншої країни поставив запитання, яке я не до кінця зрозумів.

Спочатку я хотів просто здогадатися, що він мав на увазі. Але потім я згадав, що краще ввічливо перепитати. Я сказав: «Вибачте, можливо, я неправильно зрозумів. Чи могли б ви пояснити це по-іншому?»

Учасник усміхнувся й поставив своє запитання іншими словами. Після цього мені стало все зрозуміло. Коли я відповідав, я теж говорив спокійно і ввічливо.

Наприкінці конференції всі почувалися комфортніше і вільніше ділилися думками. Я зрозумів, що прості речі — пауза, уточнення, повторення своїми словами і ввічлива мова — допомагають уникати непорозумінь і демонструють повагу до інших.

ЗАМОК IV

Ключі до відповідей:

- 1 – В
- 2 – С
- 3 – А

Код: ВСА

РОЗДІЛ 10

ТВІЙ ГОЛОС - ТВОЯ СИЛА

Передісторія

У вашій громаді нові ініціативи спричинили жваві дискусії: одні люди не висловлюють думок, а інші наважуються висловити свою позицію. Як учасник команди громадянських спікерів Новаленду, ви маєте дослідити реальну суспільно важливу проблему та підготувати переконливу промову. Ваша промова має бути чіткою, виходити з демократичних цінностей, базуватися на реальних прикладах і доказах. На Форумі громадянських дебатів Новаленду ви виступите на захист справедливості, прагнучи вплинути на думки інших і надихнути їх до дії.

А. ЧИТАННЯ, СЛОВНИК ТА АУДІОВАННЯ

А.І. ЧИТАННЯ

2. Прочитайте текст ще раз. Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

- 1 - А
- 2 – В
- 3 – А
- 4 - В
- 5 - А

А.ІІ. ЛЕКСИКА

1. З'єднайте ключові терміни з їхніми визначеннями

Ключі до відповідей:

- 1. Підтримка важливої ідеї - С
- 2. Громадянський діалог - D
- 3. Довіра до промовця - А
- 4. Свобода слова - В
- 5. Чіткість повідомлення - Е

2. Заповніть пропуски відповідним словом/словосполученням зі списку. Слів більше, ніж пропусків.

Ключі до відповідей:

1. Аудиторію
2. Дебатах
3. Аргументи
4. Повагою
5. Свободою слова

ЗАМОК І

Ключі до відповідей:

- Академічна відповідальність - 3
- Прозорість - 4
- Справедливість - 1
- Свобода висловлення - 2

Код: 3412

А.ІІІ. АУДІЮВАННЯ

1. Прослухайте текст. Про що йдеться в тексті і які три поради він дає для подолання страху публічного виступу?

Як подолати страх публічного виступу

Багато людей бояться говорити перед іншими. Це нормально. Але страх можна зменшити.

По-перше, треба добре підготуватися. Важливо знати свою тему і виділити основні ідеї. Спочатку скажіть цікавинку, потім наведіть приклади, а в кінці зробіть короткий висновок.

По-друге, важливо правильно стояти і спокійно дихати. Не треба бути дуже напруженим. Можна взяти воду, щоб почуватися спокійніше.

По-третє, треба думати про аудиторію. Не читайте весь текст. Говоріть просто. Дивіться на слухачів. Можна додати легкий жарт.

Отже, три прості кроки допомагають виступати краще: підготовка, спокійна постава і увага до аудиторії.

2. Прослухайте текст ще раз «Як подолати страх публічного виступу». Дайте ствердну (Так) або заперечну (Ні) відповідь.

Ключі до відповідей:

- 1 – А
- 2 – В
- 3 – А
- 4 – В
- 5 – А

3. Прослухайте текст «10 порад, як стати кращим промовцем» .

10 порад, як стати кращим промовцем

Щоб добре виступати, треба пам'ятати про кілька простих речей.

По-перше, думайте про аудиторію. Ваш виступ має бути корисним для слухачів. Важливо розуміти, що вони мають подумати, відчути або зробити після вашого виступу.

По-друге, говоріть просто. Не використовуйте занадто багато тексту на слайдах. Краще брати короткі слова, прості речення та зрозумілі приклади.

По-третє, добре готуйтеся. Треба кілька разів повторити свій виступ. Це допоможе почуватися спокійніше й впевненіше. Також важливо виглядати охайно і почуватися природно. Не потрібно намагатися бути кимось іншим. Краще бути собою. Люди більше довіряють щирому промовцю. Під час виступу намагайтеся стояти спокійно. Не рухайтеся занадто багато. Говоріть чітко й дивіться на слухачів. Ще одна важлива порада — розповідайте історії. Історії цікавіші за довгі пояснення, тому аудиторія краще запам'ятовує головну думку. І найголовніше — говоріть з ентузіазмом. Якщо вам цікава ваша тема, це відчують і слухачі. Тоді ваш виступ буде живим, зрозумілим і переконливим.

4. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

- 1 - В
- 2 - А
- 3 - С
- 4 - С
- 5 - В

ЗАМОК II

- Пафос - С
- Кайрос - В
- Логос - А
- Етос - D

Код: CBAD

В. ЧИТАННЯ, ГРАМАТИКА ТА АУДІОВАННЯ

В.І. ЧИТАННЯ

2. Виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Ключі до відповідей:

- 1 - В
- 2 - С
- 3 - В
- 4 - D
- 5 - В

В.ІІ. ГРАМАТИКА

1. Заповніть пропуски. Перепишіть речення, вставивши потрібний присвійний займенник: твої, його, її, нашу, вашу, їхні.

Ключі до відповідей:

1. Вона знає, яка **її** думка про цю проблему.
2. Ми хочемо висловити **нашу** позицію під час обговорення.
3. Ти бачиш, де **твої** нотатки для виступу?
4. Вони кажуть, що це **їхні** аргументи.
5. Викладач хоче знати, де **ваша** група для дискусії.

2. Доповніть текст, використовуючи займенник у правильній формі.

Ключі до відповідей:

1. Наша
2. Мої
3. Її
4. Наша
5. Мій

ЗАМОК III

Ключі до відповідей:

1. спокійно
2. слухати
3. думка
4. діалог
5. повага
6. відповідальність

В.ІІІ. АУДІОВАННЯ

1. Прослухайте подкаст «Як лідеру говорити чітко і впевнено». Під час прослуховування подумайте, що допомагає людині говорити як лідер?

Як лідеру говорити чітко і впевнено

Бути лідером означає не лише добре працювати, а й добре спілкуватися з людьми. Для багатьох керівників це не є легкою справою. Вони хвилюються перед важливими зустрічами, розмовами або виступами. Часто проблема не в голосі чи жестах, а в невпевненості та стресі.

Щоб говорити краще, потрібно пам'ятати про три важливі речі.

Перед розмовою треба зрозуміти свій стан, свій рівень енергії і свою мету. Варто запитати себе: що я хочу змінити цією розмовою? Коли людина добре розуміє свою мету, їй легше говорити спокійно.

Хороший лідер не просто говорить, а вибудовує зв'язок з аудиторією. Спочатку треба зрозуміти настрій людей, говорити так, щоб вони почувалися спокійно, і ставити запитання. Це допомагає краще зрозуміти інших.

Важливо говорити просто і зрозуміло. Тон голосу має відповідати меті. Мова тіла має демонструвати відкритість і готовність до спілкування. Лідер впливає на людей і надихає їх до дії.

Отже, сильний виступ лідера починається з ясної мети, контакту з людьми та простого повідомлення. Це допомагає будувати довіру й досягати кращих результатів.

2. Прослухайте текст ще раз і виберіть правильну відповідь: А, В, С або D.

Правильні відповіді:

- 1 – В
- 2 – С
- 3 – В
- 4 – С
- 5 – С

3. Прослухайте подкаст «Прості правила для кращого виступу» і подумайте які прості правила допомагають людині виступати краще?

Прості правила для кращого виступу

Якщо ви тільки починаєте виступати перед людьми, ці прості правила можуть допомогти. По-перше, ваш виступ має бути чітким і добре організованим. Треба мати

вступ, основну частину і висновок. Так аудиторії буде легше вас зрозуміти і запам'ятати головні думки. По-друге, важливо дивитися на слухачів. Не треба дивитися в підлогу, у стелю або весь час в один бік. Краще коротко дивитися на одну людину, а потім на іншу. Так, аудиторія відчуває зв'язок із вами. По-третє, не пишіть занадто багато в нотатках. Якщо в нотатках дуже багато тексту, людина починає весь час читати, і говорить неприродно, краще мати лише короткі головні слова або фрази. По-четверте, слайди мають бути простими й зрозумілими. Не треба додавати багато тексту чи складні ефекти.

Слайди мають допомагати вашому виступу, а не заважати. По-п'яте, під час виступу треба стояти спокійно і впевнено. Не варто весь час рухатися без причини, або нервово крутити руками. Жести можуть допомагати, але вони мають бути природними. І, нарешті, говоріть чітко і достатньо голосно. Не використовуйте занадто багато слів-паразитів, наприклад, «е» чи «ну». Після важливої думки можна зробити коротку паузу. Це допомагає слухачам краще вас зрозуміти.

ЗАМОК IV

Сценарій: План студентського форуму «Your Voice, Your Power» збережено у файлі,
Ключі до відповідей:

1. Чіткість повідомлення - Ч
2. Повага до інших - П
3. Докази та приклади - Д

Код: ЧПД

Digitally-Enhanced Foreign Language Education
For Active European Citizenship and Democratic
Culture

Project No. 2024-1-R001-KA220-HED-000249951

GEORGE EMIL PALADE
UNIVERSITY OF MEDICINE,
PHARMACY, SCIENCE, AND
TECHNOLOGY OF TARGU MURES

UNIVERSITY
of NICOSIA

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union